

hvad den højtærede Minister havde udtalt om visse Virksomheder. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, mente han, at den højtærede Minister havde fundet Grænsen, og jeg vil ogsaa sige, at for saa vidt det kunde lykkes at naa til en saadan Lovgivning om visse Virksomheder, saa var det naturligvis bedre end ingenting. Jeg haaber saa, at det ikke skal vare saa længe, inden man kan flytte Grænsen. Det hænder sommetider, at man flytter Grænsepæle, og ogsaa i dette Forhold har det været Tilfældet. Medens man for en Menneskealder siden var ganske paa det rene med, at det var sundt og naturligt at arbejde i 12 Timer, saa er selv det ærede Medlem nu inde paa, at man har flyttet Grænsepælene i den Henseende til 10 Timer, og for nogle Virksomheder skulde vi nu flytte dem til 8 Timer. Det ærede Medlem gav sin Tilslutning til en Lovgivning paa dette Omraade med Hensyn til visse Virksomheder. Her skulle vi altsaa flytte Grænsepæle, og om nogle Aar flytte vi ganske sikkert atter Grænsepælene, og det er det Maal, hvorefter Arbejderne naturlig stræbe.

Saa har man ogsaa gjort den Indvending mod Lovforslaget, at det i Virkeligheden ogsaa betød noget i Retning af en Lønningslov. At det ærede Medlem fra Slagelse (H. Neergaard) nærer en Frygt i saa Henseende, forstaar jeg, for hvad det ærede Medlem her udviklede, var ganske naturligt, set fra en — om jeg saa maa sige — kapitalistisk Repræsentants Syn paa Slagen ... (Afbrydelse) ... det er det ærede Medlem ogsaa, det er jeg fuldt vidende om. Men der er for os andre selvfølgelig ikke noget nedslaaende i, at man betegner Lovforslaget saaledes, thi en Forbedring af Arbejdernes Kaar tiltrænges i meget høj Grad for en Masse af disses Vedkommende, saa jeg kan ikke se, at der skulde være noget ondt i, at man fra Samfundets Side lovgiver ogsaa med dette Formaal for Øje: at forbedre Arbejdernes Kaar. Det ærede Medlem har allerede faaet Svar af det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) paa, hvorvidt 8 Timers Arbejdsdagen vilde skaffe mere eller mindre Arbejde præsteret, end en længere Arbejdsdag vilde være i Stand til. Det ærede Medlem kunde ikke forstaa, at en Taler ved en tidligere Lejlighed baade havde sagt, at Arbejdsløsheden vilde blive indskrænket, og at der dog vilde blive præsteret lige saa meget eller omtrent lige saa meget Arbejde i 8 Timer som i 9—10 Timer. Men det kan meget

godt siges i den samme Tale. Der er jo en hel Mængde Virksomheder, hvor man efterhaanden — saaledes er det Tilfældet paa Hærens Værksteder, hvad der fremgaar af Kommissionsbetænkningen — vil være i Stand til at bringe Produktionsmængden op i den 8 Timers Arbejdsdag, fra hvad man præsterede i en noget længere Arbejdstid. Men i andre Virksomheder, f. Eks. hvor en Maskine er anspændt til det yderste, kan man neppe tænke sig, at Arbejderen, der passer den, vil kunne præstere lige saa meget Arbejde i den kortere som i den længere Arbejdsdag. I saadanne Virksomheder vil Arbejdsløsheden derfor naturligt blive indskrænket. Begge Dele er derfor rigtigt, og der er ikke noget underligt i, at en Taler i samme Tale hævder begge Anskuelser.

Saa talte det ærede Medlem endvidere om, at dette med en 8 Timers Arbejdsdag var en Tilfældighed, som man ikke skulde tillægge nogen Betydning, og det kan være, at 8 Timer ikke ere det endelige. Jeg skal gerne erkende, at der mulig i Tidens Løb vil blive rejst Krav i saa Henseende. Der er allerede visse Arbejdere, der have kortere Arbejdsdag end 8 Timer paa Grund af særlige Forhold i deres Fag. Jeg skal derfor gerne erkende, at det ikke er en endelig fastslaaet Arbejdstid. Men naar det ærede Medlem taler om 7-Tallet i den Forbindelse, saa er det ærede Medlem inde paa et galt Spor, for efter min Børnelærdom er det en højere Magt, der har indstiftet dette med Ugens 7 Dage. Nu har det ærede Medlem reduceret det til en blot Tilfældighed, og det faar staa for det ærede Medlems Regning, men det er jo dog utvivlsomt saadan, at det i hvert Fald har større Hævd og betydelig Hævd, og at det neppe gaar an at sammenligne de to Ting, 7-Tallet og 8-Tallet, saaledes som det ærede Medlem gerne vilde gøre det.

Den højtærede Indenrigsminister var jo meget velvillig overfor visse Sider af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Begrænsning. Han henviste til sit Forslag til Fabriklov, som indeholder en Anvisning til Ministeren om at udstede Regulativer, udstede særlige Bestemmelser for visse Virksomheder. Jeg anerkender ogsaa, at noget saadant foreligger, men har ganske sikkert den Tro, at det ikke vil være tilstrækkeligt, men at det var adskilligt bedre, om man i den samme Fabriklov indførte, hvilke Virksomheder det gjaldt, og den Arbejdstidsbegrænsning, man ansaa for rimelig og naturlig. Imidlertid, jeg